

כמו שבר שרץ מטמא טומאת שרץ, ואינו מכשיר את האוכלים לקבל טומאה, שהרי בשר אינו משקה – כמו כן גם השרץ מטמא טומאת שרץ, ואינו מכשיר את האוכלים לקבל טומאה.

ומסימנת המשנה: **ואין לנו כיווצה בו.**

והבינה הגمراה שלא מצאו עוד דבר שכזה, שאינו מכשיר אך הוא מטמא.

וכיון שלא נמצא דבר דומה, הרי בהכרח שדים נבליה אם אינו מכשיר הוא גם אינו מטמא, כי אם נאמר שהוא אינו מכשיר אך הוא מטמא, הרי מצינו דבר נוסף לבשר שרץ שמטמא ואינו מכשיר.

ודוחה הגمراה: **למא** מי אמרין בבשר השרץ **"ואין לנו כיווצה בו"**, אין הכוונה שלא מצינו עוד דבר המטמא ואינו מכשיר.

אלא רק לגבי שיעור טומאותו אמרו שדרמו של שרץ מטמא **כבשו**, באותו השיעור.

והיינו, כשם שבשר השרץ מטמא אפילו בשיעור קטן, בגודל עדשה [מן קטנית], כך גם דם השרץ מטמא בשיעור כזה.

אבל דם נבליות, אף שנאמר בו שהוא "מטמא כבשו", אין שיעור טומאותו שווה לבשרו, כי בשר מטמא בכזית, ואילו אילו הדם מטמא רק בשיעור רביעית [הויאל יכול לקושש ולעמוד על כוית].

נמצא, שאין לנו ראייה ממה שהעיר רבי יהושע בן פתורה על דם נבליה שהוא טהור לגמרי. כי יש לומר שטהור הוא רק מהכשיר האוכלין לקבל טומאה, אבל לטמאות הוא מטמא.

לקנות חיטים, וחיו תלואים לו, שאינו יודע אם יהיה לו لكנות השנה הבאה.

ומה שנאמר [שם] **"זופחת לילה ויום"** – זה ההלוקה חטים מן הפסקי, שמוכר תבואה מעט מעט, ובכל יום חושש שהוא לא יהיה לו.

ומה שכותוב **"ולא תאמין בחיך"** – זה הלוקה פת אפוייה מן הפלטור [הנחותם], שكونה לחם לכל פעם שאוכל, ועומד תמיד בחשש שהוא לא יהיה לו פת לשעודה הבאה.

והמשיך רב ביבי ואמיר: **ואנא** – סמיכנאות פלטור! [ואני לוקח פת מן הנחותם]. ולכן, משום טרדה הפרנסה אין דעתך מושבת עלי, ומושום כן דוחיתיו ולא עניתי לך.

ומהו בדון?

[כמו "מי היה עלה?" מהי המסקנה, עד כמה טיררו דם הנבליה].

תנינא: העיד רבי יהושע בן פתורה על דם נבליה **שהוא טהור!** ומשמע שאיפלו יותר מרביתו הוא טהור.

ודוחה הגمراה: יש לומר: מהו מהור דקאמר רב ביבי יהושע בן פתורה – טהור מלוחשין. שאין האוכלין מקבלין טומאה עד שיובא עליהם משקה, ודם נבליה לא חשיב משקה, ואינו מכשיר האוכלין לקבל טומאה.

אבל לטמות טומאות נבליה יש לומר **דטמאן**.

ואמירין: אי אפשר לומר כן שדים נבליה מטמא ואינו מכשיר.

דתןנן תנינן: דם השרץ דין **כבשו**.